05/05/2023

Σουηδίας Κλεόπας: «Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν μονάχοι…»

/ Γνώμες

«Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν μονάχοι…»

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Σουηδίας κ. Κλεόπα

Την περασμένη χρονιά, μέσα στην Πασχάλιο περίοδο, μου τηλεφώνησαν από ένα γηροκομείο “ξεχασμένων ψυχών”, για να επισκεφθώ και να κοινωνήσω μια ηλικιωμένη τρόφιμο.

Το έκανα με ευχαρίστηση, γιατί στις επισκέψεις αυτές, στα γηροκομεία, στις φυλακές και τα νοσοκομεία, βλέπω την εκπλήρωση της διακονίας μου στα πρόσωπα των ελαχίστων και καταπονημένων αδελφών του Χριστού.

Είναι δόνηση ψυχής, αγαλλίαση και ανακούφιση πνευματική, την ώρα που επισκέπτομαι τους ασθενείς, τους ανήμπορους και τους φυλακισμένους, γιατί,

κατά τη συνάντησή μου μαζί τους, προσεύχομαι γι᾽ αυτούς.
Ταυτόχρονα, μαθαίνω να ακούω, να πληροφορούμαι το παράπονο της ψυχής του πονεμένου και κάποια λόγια που θα μου πει, που περιέχουν μια σοφία, αρκετά προκλητική για τα δεδομένα της πεπερασμένης και αδύναμης να προβληματιστεί εποχής μας, καθώς και μια δύναμη ψυχής και καρτερικότητα στις δοκιμασίες.
Η ευγενής αυτή κυρία, αφού μου μίλησε για την οικογένειά της, που αραιά και που την επισκέπτεται, και για τον πρόσφατο θάνατο του συζύγου της, την ώρα του αποχαιρετισμού, είχε την καλοσύνη, να με συστήσει στη νοσοκόμα που είχε εφημερία.
Της μίλησε Ελληνικά κι αυτή απλά χαμογέλασε. Ρώτησα την κυρία, αν η νοσοκόμα ήταν Ελληνίδα και μου απήντησε αρνητικά.
-Τότε, γιατί δεν της μιλάτε Σουηδικά, αφού γνωρίζετε τη γλώσσα, τη ρώτησα.
Η απάντησή της με αιφνιδίασε και με ξάφνιασε. Με πάγωσε.
-Έχω, ανάγκη, Πάτερ μου, να ακούω τη μητρική μου γλώσσα. Έτσι, αισθάνομαι, σα να έχω κάποιον δίπλα μου, από την πατρίδα και την οικογένειά μου, και συνομιλώ μαζί του. Αυτό μου αφαιρεί το αίσθημα της μοναξιάς!
Ο αποχαιρετιστήριος λόγος της γηραιάς αρχόντισσας μου θύμισε την κραυγή αγωνίας του Παραλυτικού της Βηθεσδά προς το Χριστό: “Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω.”
Μου θύμισε, επίσης, τους στίχους του Γιάννη Καλαμίτση “Άνθρωποι μονάχοι”, που μελοποίησε ο συνθέτης Γιάννης Σπανός:
“Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν μονάχοι
Όπως του πελάγου οι βράχοι
Ο κόσμος θάλασσα που απλώνει
Κι αυτοί βουβοί σκυφτοί και μόνοι
Ανεμοδαρμένοι βράχοι
Άνθρωποι μονάχοι σαν ξερόκλαδα σπασμένα
Σαν ξωκλήσια ερημωμένα ξεχασμένα.”
Οι στίχοι αυτοί έχουν χαρακτηριστεί ως “ο ύμνος των μοναχικών ανθρώπων”, ο οποίος αποδίδει “συγκλονιστικά το αίσθημα της θρηνητικής ερημιάς των στίχων του συνθέτη”.
Θυμάμαι, επίσης, μια μέρα που βρισκόμουν στην Αθήνα, πεταμένα στην άκρη του δρόμου, για να τα συλλέξει το απορριμματοφόρο του δήμου, παλιές φωτογραφίες και προσωπικά αντικείμενα.
Αναμνήσεις από χαρούμενες οικογενειακές στιγμές του παρελθόντος στα αζήτητα, χωρίς κανείς να ενδιαφερθεί, να τα αναζητήσει και να τα ταξινομήσει σε κάποιο οικογενειακό αρχείο.
Τρομακτική και συγκλονιστική η κραυγή αγωνίας και βιωματικής αίσθησης εγκατάλειψης από τους συνανθρώπους του, του Παραλυτικού της ευαγγελικής περικοπής, της τέταρτης Κυριακής από του Πάσχα. Ομολογεί ότι είναι μόνος του,

απομονωμένος από το κοινωνικό του περίγυρο.
Διαχρονική η ομολογία αυτή εκατομμυρίων ανθρώπων σ᾽ όλο τον πλανήτη, κι ας λένε κι ας καυχώνται ότι έχουν χιλιάδες, όμως αόρατους και ουσιαστικά ανύπαρκτους, φίλους και "followers" στο διαδίκτυο, αλλά από διαπροσωπική σχέση, σημειώσατε Χ. Μοναξιά, εγκατάλειψη, απόρριψη, απομόνωση, ασφυκτική πρόγευση θανάτου.
Και ιδού το ερώτημα για μας τους Χριστιανούς. Πόσες φορές στη ζωή μας παρηγορήσαμε το συνάνθρωπό μας, που έχασε συγγενικό του πρόσωπο; Πόσες φορές πήγαμε στο νοσοκομείο, να δούμε το γείτονά μας, που μάθαμε ότι είναι ασθενής; Πότε αγοράσαμε τρόφιμα και φάρμακα για τους γέροντες γείτονες της πολυκατοικίας μας; Απλά, ας αναλογιστούμε κι ας κάνουμε την αυτοαξιολόγηση μας.
Η λέξη "πορευθέντες" του Χριστού δε νοηματοδοτεί αποκλειστικά και μόνον το ιεραποστολικό μας καθήκον προς τους μη Χριστιανούς, ή τους θρησκευτικά αδιάφορους. Είναι η κατ᾽ εξοχήν εντολή του Κυρίου μας προς πάσα κατεύθυνση και δεν περιορίζεται βεβαίως στη θρησκευτική αγωγή και κατήχηση των ακατήχητων.
Αγκαλιάζει τον όλο άνθρωπο, ως ψυχοσωματική ενότητα. Δεν ασχολείται μόνο με τη θρησκεία του, αλλά με ό,τι τον απασχολεί στη ζωή και τη σκέψη του, τα προβλήματά του, τις αγωνίες του, τα οράματά του γι αυτόν και την οικογένειά του, τις απογοητεύσεις και αποτυχίες του.
Ως Χριστιανοί, είμαστε σε διαρκή πορεία, εν κινήσει, εν δράσει. Παρακολουθούμε, αφουγκραζόμαστε, συμπάσχουμε και συνδράμουμε. Πόσο ευλογημένο είναι το συνθετικό "συν" (δηλαδή, μαζί). Αυτή είναι η Αναστάσιμη πορεία μας προς Εμμαούς. Αληθινή συν-οδοιπορία!
"Οὐκ ἱστάμεθα, πορευόμεθα γάρ", μας προτρέπει ο ιερός Χρυσόστομος. Ας γίνει το σύνθημά μας αυτό, το βίωμά μας, εσωτερική ανάγκη και έκφραση, που απαλύνει τον πόνο, που δίνει κουράγιο και ελπίδα, που βοηθά και στηρίζει την υλοποίηση ενός οράματος κι ενός ευγενούς πόθου, που δίνει ζωή στη ζωή.
Ένας ΑΜΕΑ για 38 χρόνια ήταν ο Παραλυτικός της εποχής του Χριστού. Κατάκοιτος, περιμένοντας τη θαυματουργική απαλλαγή του από τη μακροχρόνια καθήλωσή του στο κρεβάτι του πόνου.
Ο χρόνος της ασθενείας του φαίνεται πως κάλυπτε το μεγαλύτερο διάστημα της ζωής του. Λίγος χρόνος συνειδητής προσωπικής ζωής, δοσμένης στην αμαρτία, στάθηκε αρκετός, για να καθηλώσει στο κρεβάτι ανήμπορο το σώμα του.
Η αμαρτία είχε πετύχει την πρώτη εντυπωσιακή της νίκη. Υπολείπονταν όμως το κάστρο της ψυχής, που δεν είχε πέσει, μαζί με την πτώση του σώματος. Εκεί οργανώθηκε η σωτήρια συναίσθηση, που οδήγησε στη σωστή εκτίμηση των πραγμάτων κι έφερε το ασάλευτο σώμα στη Βηθεσδά.
Η αδυναμία κάθε άλλης ανθρώπινης δύναμης να του προσφέρει την απαλλαγή από

τα δεινά, τον ώθησε στην αναζήτηση της Θείας επέμβασης. Έτσι, η κίνηση της ψυχής που, φυγόκεντρη καθώς ήταν, απομακρυνόταν από την πηγή της ζωής και της σωτηρίας, τώρα, αντίστροφα, όλο και πλησίαζε προς αυτήν, με τάση και διάθεση να μηδενίσει την απόσταση και να ενωθεί μαζί της. Να λουστεί, να καθαρισθεί και ν᾽ ανανήψει.

Τα χρόνια περνούσαν, αλλά δεν απογοητευόταν. Η προσδοκία της θεραπείας ανανεωνόταν διαρκώς, γιατί ζούσε με την ελπίδα της αποκατάστασης της υγείας του. Το θαύμα τελικά έγινε από τον ίδιο τον Κύριο, όχι από τον άγγελο, που κατέβαινε στην κολυμβήθρα και τάραζε το ύδωρ.

Απ᾽ αλλού το περίμενε κι απ᾽ αλλού του ήρθε! Ο Θεός έγινε άνθρωπος, για να γίνει "θεός κατά χάριν" και να θεραπευθεί ο άνθρωπος, ο κάθε παραλυτικός, ο κάθε άνθρωπος που υποφέρει, όχι μόνο από τη σωματική, αλλά το χειρότερο από την πνευματική παραλυσία, αυτήν που παραλύει και εξουθενώνει την ψυχή, τη σκέψη, το νου και την καρδιά, την όλη ύπαρξη και καταντάς ένας ζωντανός-νεκρός.

Δυστυχώς, υπάρχει κι αυτή. Το βλέπουμε στα απεγνωσμένα πρόσωπα των νέων παιδιών, που αργοσβήνουν από τα ναρκωτικά, στους ανθρώπους που κυριαρχεί η κατάθλιψη και η τάση γι᾽ αυτοκτονία, σε αυτούς που τους κατατρώει τη σάρκα και την ψυχή το σαράκι, που λέγεται ζήλεια, ποτό, χαρτοπαιξία, άσωτη ζωή και πόσα άλλα. Αυτά είναι ελάχιστα μόνο παραδείγματα της εσχάτης νάρκωσης της ψυχής, που οδηγεί στο θάνατο.

Λένε οι σύγχρονοι άγιοι της Εκκλησίας μας ότι, αν δεν μπορείς να προσφέρεις κάποια ουσιαστική βοήθεια στου δοκιμαζόμενους αδελφούς, τουλάχιστον προσευχήσου γι᾽ αυτούς και το θαύμα θα γίνει. Η Εκκλησία είναι χώρος θαυμάτων και ιάσεων.

Η Θεία επέμβαση είναι βέβαιη, όταν έλθει "το πλήρωμα του χρόνου" για τον καθένα μας. Όλοι μας δοκιμαζόμαστε κι ίσως βρεθούμε σε κάποιο κρεβάτι νοσοκομείου, ή σε κάποιο νοητό κρεβάτι αδύναμοι. Εκείνος που θα μάς ορθώσει, πλησιάζει διακριτικά κι αθόρυβα και μάς απευθύνει το ερώτημα: "Θέλεις ὑγιής γενέσθαι;" Απαραίτητη η δική μας εκούσια συγκατάθεση.

Αν έχουμε συνειδητοποιήσει την κατάσταση της ασθενείας μας, που η πολυχρόνια αμαρτία έκανε καθεστώς μέσα μας, δίνουμε την απάντηση στο Σωτήρα Χριστό. "Γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου."

Μπορεί η κολυμβήθρα της Βηθεσδά να είχε πέντε στοές, η Εκκλησία όμως είναι η "επτάκρουνος κολυμβήθρα", που χαρίζει τη σωτηρία και εξαγιάζει τους πιστούς, με τη συνειδητή συμμετοχή μας στη Μυστηριακή ζωή.

Ας εκμεταλλευτούμε τις ευκαιρίες που έχουμε, για να οδηγηθούμε στην παραδείσια προπτωτική κατάσταση, γι᾽ αυτό που πλαστήκαμε, εκεί που ανήκουμε.